Naslov:
Rašica, Božidar

Vrsta osobe:
Osoba

Povijest:
Božidar Rašica (Ljubljana, 28.12.1912. - Zagreb, 13.09.1992.), arhitekt, scenograf i slikar.
Arhitekturu studirao u Rimu, Beogradu, Varšavi i Zagrebu, gdje je i diplomirao 1942. godine. Predavao u Zagrebu na Akademiji za primijenjenu umjetnost, Akademiji za kazališnu umjetnost te od 1966. na Arhitektonskom fakultetu. Projektirao niz objekata sajamske i školske namjene. Djelovao na području urbanizma (između ostalog radio na urbanističkom planu Sarajeva 1946. godine; na regulaciji Zadra 1946., 1957. i 1961.; projektirao niz objekata u Zagrebu, tri vile u Ženevi, idejne studije za poslovno-stambeni objekt u Milanu i vilu kraj Washingtona). Ostvario tri adaptacije kazališta (Zagrebačko dramsko kazalište, 1954.; Hrvatsko narodno kazalište u Zagrebu, 1966. - 1968. te Hrvatsko narodno kazalište u Splitu, 1970. - 1980.). Od 1952. radio scenografije za brojne domaće i inozemne pozornice (Zagreb, Dubrovnik, Split, London, Berlin, New York, Pariz, Tokio) od kojih se ponajviše ističu one za predstave "Henrik IV" L. Pirandella (1956.), "Heraklo" M. Matkovića (1958.), "Troilo i Kresida" Shakespearea, (1963.), "Caligula" A. Camusa (1967.), "Oluja" S. Šuleka (1970.) i dr.
Slikarstvom se bavio od rane mladosti na poticaj strica Marka, također slikara. Najprije je bio poznat kao apstraktist, član avangardne grupe EXAT 51 s kojom je nastupao već od prve izložbe (1951.), dok je početak sedamdesetih u njegovu radu obilježio povratak figuraciji. Retrospektivna izložba scenografskih i slikarskih radova Božidara Rašice priređena je 1983. godine u Zagrebu.

Mjesto (grad/općina):
Ljubljana

Rim

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:
fizička osoba

Vrijeme djelovanja:
1912-1992 g.

Funkcije:
Arhitekt, scenograf i slikar.

VIAF osoba:
80691817

Naslov:
Bajurin, Jozo

Vrsta osobe:
Osoba

Povijest:
Jozo Bajurin (Hodilje kod Stona, 25.08.1914. - San Francisco (SAD), 04.04.1998.), pravnik. Gimnaziju završio u Sarajevu, studij prava u Zagrebu. Radio u Savezu hrvatskih privatnih namještenika. Prije II. svjetskog rata bio je jedan od istaknutih članova HSS-a. Tijekom rata imao položaj ministra NDH, te je kao predstavnik države boravio u Rimu, Belgiji i Švicarskoj, gdje ga je zatekao i završetak rata pa se više nije vraćao u Hrvatsku. Godine 1949. iz Švicarske preselio u SAD, gdje je bio aktivan u hrvatskoj iseljeničkoj zajednici. Pisao je list "Zajedničar".

Mjesto (grad/općina):
San Francisco, CA

Sarajevo

Rim

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:
fizička osoba

Vrijeme djelovanja:
1914-1998 g.

Naslov:
Kršnjavi, Isidor

Vrsta osobe:
Osoba

Povijest:
Isidor Kršnjavi (Našice, 22.04.1845. - Zagreb, 03.02.1927.), hrvatski slikar, kulturni i javni djelatnik.
U Beču studirao povijest i povijest umjetnosti (1866. - 1869.), godine 1870. promoviran u doktora filozofije. Od 1869. studirao slikarstvo u Münchenu, a od 1873. u Rimu. U Hrvatskoj potaknuo osnivanje Društva umjetnosti (1878.), Muzeja za umjetnost i obrt (1880.), te u suradnji s H. Bolléom, Obrtne škole (1882.). God. 1877. postao prvim profesorom povijesti umjetnosti Zagrebačkog sveučilišta, a bio je i prvi ravnatelj Strossmayerove galerije slika u Zagrebu.
Od 1887. do 1891. studirao pravo u Beču, a od 1891. do 1896. radio kao predstojnik Odjela za bogoštovlje i nastavu Zemaljske vlade (prvi ministar prosvjete), a nakon ostavke na spomenutu dužnost od 1897. ponovno kao sveučilišni profesor. Umirovljen 1918. godine.
U politici je bio pragmatičan, ali i često osporavan. Najprije koristio naklonost Strossmayera (narodnjaci), zatim se priključio mađaronima, a poslije i pravašima (frankovcima). Kao predstojnik Odjela za bogoštovlje i nastavu Zemaljske vlade (1891. - 1896.), proveo niz reformi u srednjoškolskoj i visokoškolskoj nastavi, a za njegove je uprave obnovljen veliki broj crkava i školskih ustanova, među kojima su prostornim sadržajima najbogatije zgrada novih srednjih škola u Zagrebu i gimnazija na Sušaku.
Uz profesuru bavio se likovnom kritikom, sudjelovao u izgradnji Zagreba, a osobit je interes posvetio talijanskoj kulturi i Danteu, čiju je "Božanstvenu komediju" preveo u prozi s opširnim komentarima. Svojim organizatorskim i publicističkim radom obilježio je cijelu kulturnu epohu u Hrvatskoj. Uz brojne članke, radove i oglede napisao i "Memoare" I-II koji su izdani u Zagrebu 1986. godine.

Mjesto (grad/općina):
Našice (NAŠICE)

Beč (Austrija)

München

Rim

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:
fizička osoba

Vrijeme djelovanja:
1845-1927 g.

Funkcije:
Slikar i kulturni djelatnik.

VIAF osoba:
12331429

Naslov:
Buturac, Josip

Vrsta osobe:
Osoba

Povijest:
Josip Buturac (14.11.1905. - 05.10.1993.), povjesničar, arhivist i crkveni pisac.
Osnovnu školu pohađao u Ruševu, gimnaziju u Požegi, Travniku i Zagrebu, gdje je 1925. i maturirao u Nadbiskupskoj gimnaziji. Studij teologije završio u Zagrebu. Od 1934. do 1936. studirao na povijesnom fakultetu Papinskog sveučilišta u Rimu. Na Zagrebačkom sveučilištu od 1936. do 1939. slušao hrvatsku povijest i etnologiju. Doktorirao 1944. tezom "Katolička crkva u Slavoniji za turskog vladanja". Službovao kao kapelan u Kutini (1929-31.), župnik u Čagliću (1931. - 1934.) te kateheta u Zagrebu (1936. - 1939.). Od 1939. do 1941. arhivist u Nadbiskupskom arhivu i ordinarijatu u Zagrebu, a od 1941. do umirovljenja 1965. u Državnom arhivu u Zagrebu (danas HDA). Godine 1944./1945. i 1953. - 1962. predavao crkvenu povijest na Bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. Bio je član Vijeća Biskupske konferencije Jugoslavije za crkvene knjižnice, arhive i muzeje te član Arhivskog odbora Zagrebačke nadbiskupije.

Mjesto (grad/općina):
Zagreb (ZAGREB)

Travnik

Požega (POŽEGA)

Rim

Kutina (KUTINA)

Pravni status osobe:
fizička osoba

Vrijeme djelovanja:
1905-1993 g.

Funkcije:
Povjesničar.

VIAF osoba:
57425829

Naslov:
Damiš, Ivan

Vrsta osobe:
Osoba

Povijest:
Ivan Damiš (Mačkovec kod Čakovca, 08.05.1953. - Varaždin, 26.11.2013.), franjevac, teolog.
Osnovnu školu završio 1968., gimnaziju 1974., s tim da je u međuvremenu završio novicijat (1970/71.) i odslužio vojni rok. Za svećenika zaređen 1980. u Zagrebu. Iste je godine diplomirao, a 1982. i magistrirao na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. Doktorirao je 1988. na Papinskom Sveučilištu "Urbariana" u Rimu. Kao svećenik djelovao je u Bjelovaru, Zagrebu, Slavonskom Brodu, Samoboru i Karlovcu. Autor je nekoliko radova o franjevcima u Hrvatskoj, posebice u Međimurju.

Mjesto (grad/općina):
Čakovec (ČAKOVEC)

Bjelovar (BJELOVAR)

Rim

Samobor (SAMOBOR)

Karlovac (KARLOVAC)

Slavonski Brod (SLAVONSKI BROD)

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:
fizička osoba

Vrijeme djelovanja:
1953-2013 g.

Funkcije:
Teolog.

VIAF osoba:
56754300

Naslov:
Poslanstvo Nezavisne Države Hrvatske Rim

Vrsta osobe:
Pravna osoba/Tijelo

Povijest:
Osnivanje predstavništava NDH u inozemstvu bilo je u nadležnosti Ministarstva vanjskih poslova NDH. To je određeno naredbom od 24.6.1941. kojom je u djelokrugu MVP diplomatska i konzularna služba, a precizirano je naredbom od 22.3.1943. po kojoj predstavništva NDH u inozemstvu osniva Upravni odsjek Općeg odjela MVP-a NDH. Shodno tomu Poslanstvo NDH, kao ni ostala poslanstva NDH, nije bilo ustanovljeno službenom objavom u Narodnim novinama, nego internom odlukom Ministarstva. Nema pouzdanih podataka niti o prestanku rada Poslanstva, no završetak diplomatskih aktivnosti NDH u Rimu uvjetovan je padom fašističke vlasti u Italiji.

Mjesto (grad/općina):
Rim

Pravni status osobe:
državna uprava

Napomene:
Poslanici u Rimu bili su Stijepo Perić i Ante Nikšić. Poslanstvo je imalo sjedište na adresi Albergo Hotel Grande 37.

Vrijeme djelovanja:
1941-1943 g.

Funkcije:
Poslanstva NDH obavljaju diplomatski promet sa stranim vladama, dok konzulati brinu za gospodarske interese zemlje i njezinih državljana, te štite hrvatske državljane kod mjesnih vlasti. Predstavništva NDH u inozemstvu šalju u MVP NDH politička i novinska izvješća o tekućim i strateškim pitanjima, izdaju putovnice i druge isprave hrvatskim državljanima i sl. Prema zakonskim odredbama propisanima za Ministarstvo vanjskih poslova (NN 59/1941, 99/1941, 229/1942, 71/1943), utvrđuje se stvarna nadležnost poslanstava uopće koja uključuje: zastupanje i predstavljanje države u inozemstvu, zastupanje probitaka državljana NDH i državnih pripadnika u inozemstvu, međunarodni ugovori i nagodbe, političko i novinsko izvještavanje, promidžba u inozemstvu, kulturna djelatnost i kulturna suradnja u inozemstvu, konzularno-gospodarski poslovi – reguliranje putovnica, viza i drugih isprava, molbe za useljenje u NDH i sl.

Naslov:
Poggioli, Ferdinando

Vrsta osobe:
Osoba

Povijest:
Ferdinando Poggioli (Bologna, 15.12.1897. — Rim, 02.02.1945.), talijanski redatelj, scenarist i montažer.
Od 1930. pomoćnik montažera u kompaniji Cines, nakon toga radi na sinkronizaciji stranih filmova. Dokumentarne filmove režira od 1932. (npr. Sicilijanske impresije — Impressioni siciliane, 1932., i Paestum, 1933.), a na igranome debitira 1936. (Bijelo oružje — Arma bianca); svojim je projektima ponekad i koscenarist. Golem uspjeh postiže svojim trećim filmom Zbogom, mladosti (Addio giovinezza, 1940.), u prvom redu zbog izvrsno pogođene atmosfere studentskog života u Torinu. Zbog toga što snima život običnih ljudi u autentičnim prostorima, talijanska kritika smatra ga jednim od preteča neorealizma. Prerana smrt u doba pune zrelosti prekinula je njegovo stvaralaštvo upravo u početku razvitka neorealizma, kojem je — uz A. Blasettija i V. De Sicu — nekim ostvarenjima i utro put.

Mjesto (grad/općina):
Rim

Pravni status osobe:
fizička osoba

Vrijeme djelovanja:
1897-1945 g.

Funkcije:
Redatelj, scenarist i montažer.

VIAF osoba:
55469223

Naslov:
Bošković, Ruđer Josip

Vrsta osobe:
Osoba

Povijest:
Ruđer Josip Bošković (Dubrovnik, 26.05.1711. - Milano, 13.02.1787.), hrvatski fizičar, matematičar, astronom, geodet, inženjer, pjesnik, filozof i diplomat.
Ubraja se među najistaknutije svjetske znanstvenike svoga vremena. Ruđer Bošković rođen je 26. svibnja 1711. godine, a o tome svjedoči i ovaj zapis s Ruđerova krštenja: Ljeta Gospodnjeg 1711. dana 26. svibnja Ja Marin Caroli župnik i sakrista krstio sam dijete rođeno 18. dana istoga od supruga Nikole Boškovića i Pavle pokojnog Bartolomea Bettere, kojem je djetetu umjesto Dominika Bettere njegovog brata, i Senta, supruga G. Vincentija M. Volati. Ruđer, po dubrovački Ruđe, Josip Bošković rodio se kao sedmo dijete u obiteljskoj kući u ulici Provaljenoj, u Dubrovniku. Iza njega doći će na svijet još sestra mu Anica, a prije su se već rodili Marija Ruse, Marija "Dumna", Božo, Bartolomej Ignacije, Ivan Dominik, Petar i Marko Antonije. U vrijeme Ruđinog rođenja otac mu je već bio nepokretan. Otac se rado sjećao svojih mladih dana koje je proveo u Novom Pazaru kao trgovac. Nije bio naročito bogat, ali su mu prihodi ipak bili dovoljni da izdržava brojnu obitelj. U kući je vladao duh ozbiljnosti i reda, a cijela je obitelj naginjala isusovačkom moralu.
Prvu školsku poduku Ruđer je dobio od don Nikole Nikea, u isusovačkom duhu. Osnovnu školu je polazio kao većina trgovačke djece u isusovačkom kolegiju gdje je učio gramatiku, humanioru i retoriku. U svemu je bio ispred svojih vršnjaka, a naročito se iskazivao marljivošću, intuicijom i lakim usvajanjem gradiva. Zato je s 14 godina poslan u Rim na dalje školovanje u glasoviti Collegium Romanomum (Rimski kolegij). U toj školi zabranjeno je bilo učenicima diktirati gradivo. Učilo se mnogo, uz svesrdnu pomoć nastavnika, ali se i odmaralo u lijepim isusovačkim odmarališima. I tu se Bošković istakao, a Crkva je cijenila istaknute učenike i svesrdno ih pomagala.
Prvo je tri pripremne godine proveo u novicijatu Svetog Andrije, a potom je u istom novicijatu slušao retoriku. Poslije pet godina studija (1729. - 1734.) stekao je pravo prijeći u Rimski kolegij, gdje je nastavio filozofiju i matematiku. U matematiku ga uvodi Horacie Borgondino, tipični humanist, ljubitelj poezije, poznavatelj djela Euklida, Apolonija i Arhimeda, predani aristotelovac u vrijeme kada se ozbiljno sumnja u to učenje. Ipak, Bošković će se kasnije žaliti da u to vrijeme za matematiku nije imao ni dobrih knjiga ni dobrog učitelja. Godine 1732. lakše je obolio pred ispite, ali ih je ipak uspio položiti.
Završivši prvi stupanj studija Bošković je morao prihvatiti posao u nižim zavodima gdje se zadržao pet godina. Od 1733. učitelj je gramatike u Rimu. Kada je postavljen za nastavnika u Isusovačkom kolegiju u Fermu odahnuo je. Uvečer je mogao raditi na osobnom usavršavanju jer mu je to novi posao dopuštao. Tako piše pisma i svoje radove šalje prijateljima. Želi se posvetiti proučavanju Newtona koji nema mnogo obožavatelja u Europi. U to vrijeme iz rodnog Dubrovnika stiže poziv da se vrati i tamo radi. No, Ruđer ipak ostaje u Italiji.
Iako se nije vratio u Dubrovnik, Bošković je višestruko koristio rodnoj Republici. U Italiji (gdje su mogućnosti napredovanja bile veće nego u Dubrovniku) zajedno s grofom Francescom Garampijem, astronomom, motri prolaz Merkura ispred Sunca i tom prilikom upoznaje astronomske instrumente i metodologiju rada. Bošković je svestran i nastavlja svoj rad u matematici, astronomiji i književnosti. U Kolegiju ostaje tri godine, prvo kao predavač retorike, a kasnije i humanioruma. Studije teologije počinje 1738. s velikim marom. Uvijek je ispred drugih i nikada se ne žali na prezauzetost. Zbog svoje izuzetnosti postavljen je za akademika logike. Pored svega bavio se i proučavanjem kometa. Poznat već po svojim “Disertacijama” koje je prvo objavljivao anonimno, kao svaki početnik isusovac, Bošković ih počinje potpisivati punim imenom i prezimenom. Prvi njegov rad bio je “O sunčevim pjegama”, a koji je objavljen 1736. godine. Naredne godine (1737.) objavio je dvije rasprave. I tako iz godine u godinu

neće proći nijedna godina njegova života, a da ne objavi makar jedan rad. Njegove su rasprave odmah bile zapažene, kako po svojim znanstvenim novostima tako i po latinskom jeziku u kome će dati mnoge vješte stihove. U tim ranim Boškovićevim raspravama javljaju se nagovještaji njegovih velikih ideja o beskonačnosti, relativnosti, prirodnoj filozofiji. Međutim najviše se bavi pitanjima praktične astronomije, stupajući u stvaralački dijalog s postojećim saznanjima dovodeći ih u sumnju ili ih unaprijeđujući. Putokaz mu je Newton, čiji je on najveći propagator u okviru Rimskog kolegija. Godine 1754. objavljuje važnu raspravu o neprekidnosti u kojoj na nov način nastavlja razmišljati o Zenovim paradoksima. Iste godine pojavljuju se i njegovi "Elementi sveukupne matematike" u tri toma kao i nacrt "Elementi geometrije".
Osim po svojim izuzetnim radovima iz matematike i poezije Bošković je u Rimu zapažen i zbog svog naprasitog karaktera. Taj karakter donijeti će mu mnoge nevolje u životu i nepotrebne utjecajne neprijatelje. Zamoljen od republike Luka da intervenira u njenu korist u Beču, a povodom sukoba s Toscanom Bošković odlazi u Beč gdje objavljuje svoje djelo "Teorija prirodne filozofije". Istovremeno za Dubrovnik odrađuje važne diplomatske poslove. Ipak žali se na nedostatak novca koji on jednostavni isusovac, profesor matematike ne može skupiti. Vrativši se u Rim Bošković osjeća kako se klima promijenila i da njegove ideje nisu dobrodošle. Zato uspijeva ishodovati dopuštenje za službeno putovanje po Europi. Boravi u Italiji, Francuskoj, Nizozemskoj i Njemačkom carstvu. Drži se isusovačkih svratišta, iako su isusovci već u nemilosti. Uz dosta teškoća stiže u Pariz gdje ga službeni krugovi primaju kao velikog svjetskog znanstvenika. Skinuvši isusovačko ruho Bošković odlazi u Englesku gdje upoznaje vodeće matematičare. Iz Engleske kreće na dug i tegoban put u Carigrad gdje je trebao promatrati prolazak Venere ispred Sunca. Kako je zakasnio, promatranje je propalo, a on se teško razbolio od groznice. Jedva je ostao živ, a neki su već javili u Rim kako je preminuo. Nakon što se oporavio vratio se preko Bugarske i Poljske, a put je iskoristio za pisanje putopisa "Dnevnik iz Carigrada" u Poljsku u kome će iskazati svoja panslavenska osjećanja. Vrativši se u Rim, Bošković uviđa da je njegovo djelo postalo kamenom spoticanja i da tamo za njega više nema mira. Nastanjuje se stoga u Milanu gdje postaje profesor matematike. Istovremeno gradi čuveni opservatorij u Breri, kao konstruktor, izvođač radova, stvaratelj mnogih astronomskih uređaja pa i djelomični sufinancijer. U Breri naporno radi, objavljuje mnoge rasprave, ali ni tamo nema potpunog mira. Stoga odlazi u Pariz gdje prima francusko državljanstvo. U Parizu svojim vezama pomaže i Dubrovniku u mnogim sporovima vezanim za rusko-turski rat i neutralnost Dubrovnika.
Preminuo je 13. veljače 1787. zbog komplikacija s plućima. Njegova smrt oglašena je u Dubrovniku kao nacionalna žalost, služena je misa za koju je posebno pisana glazba, držani su posmrtni govori i skupovi.

Mjesto (grad/općina):
Dubrovnik

Rim

Pariz

Pravni status osobe:
fizička osoba

Vrijeme djelovanja:
1711-1787 g.

Funkcije:
Najvažnija djela Ruđera Boškovića: Trigonometriae sphaericae constructio (1737.); De aurora boreali (1738.); De novo telescopii usu ad objecta coelestia determinanda (1739.); De circulis oscillatorigus (1740.); De natura et usu infinitorum et infinite parvorum (1741.); De inaequalitate gravitatis in diversis terrae locis (1741); De annusi fixarum aberrationibus (1742.); Problema mecanicum de solido maximae attractionis (1743.); De viribus vivis (1745.); De aestu maris (1747.); De lumine (1748.) i Theoria

philosophiae naturalis redacta ad unicam legem virium in natura existentium (1758.).

VIAF osoba:
36938235

Naslov:
Gazzari, Julije

Vrsta osobe:
Osoba

Povijest:
Julije Gazzari (Sutivanu na Braču, 21.12.1865. - Zagreb, 15.09.1934.), odvjetnik i političar.
God. 1883. završio je gimnaziju u Splitu, a pravo diplomirao 1887. u Grazu, gdje se upoznao s Antom Trumbićem. Prvu odvjetničku kancelariju otvorio u Kninu, a od 1904. živio i radio u Šibeniku. Jedan je od prvih odvjetnika koji je svoje klijente branio na hrvatskom jeziku, što mu je pribavilo ugled borca protiv talijanštva. Ljeto 1914., zbog opasnosti od uhićenja, s obitelji pobjegao u Veneciju, gdje se pridružio Trumbiću, Supilu i drugim političarima koji će činiti jezgru Jugoslavenskog odbora (JO). Nakon službenog osnivanja JO kraće vrijeme boravio u Londonu, zatim, kao voditelj ureda Odbora (1917. - 1918.) u Ženevi, a poslije Rimskog kongresa (prvo otvoreno zalaganje za stvaranje samostalnih država na tlu Austro-Ugarske Monarhije) u travnju 1918., s D. Trinajstićem vodio je predstavništvo JO u Rimu. Boreći se protiv talijanskog iredentizma, dva puta je 1917. godine neslužbeno pregovarao sa talijanskom delegacijom, u srpnju u Zürichu te u prosincu u Londonu, gdje je zajedno sa Trumbićem pokušavao ublažiti talijanske zahtjeve i Londonski ugovor.
Gazzari je bio jedan od tvoraca Ženevskog sporazuma, posljednjeg pokušaja JO da Pašićevoj velikosrpskoj politici suprotstavi načelo ravnopravnosti i federalizma (6-9.11.1918.). God. 1919. - 1920. član ekspertne etnografsko-povijesne sekcije delegacije kraljevine SHS za pregovore o granicama na pariškoj Mirovnoj konferenciji.
Razočaran beogradskom politikom povukao se iz političkog života i do 1931. vodio odvjetničku kancelariju.

Mjesto (grad/općina):
Split

Graz

Knin

London

Rim

Ženeva

Zagreb (ZAGREB)

Šibenik (ŠIBENIK)

Pravni status osobe:
fizička osoba

Vrijeme djelovanja:
1865-1934 g.

Funkcije:
Odvjetnik i političar.

Naslov:
Draganović, Krunoslav

Vrsta osobe:
Osoba

Povijest:
Krunoslav Draganović (Brčko, 30.10.1903. - Sarajevo, 05.07.1983.), svećenik, povjesničar, političar.
Gimnaziju završio u Sarajevu 1922. godine. Studij na bečkoj Politehnici prekinuo 1925. i prešao na sarajevsku bogosloviju te je 1928. zaređen za svećenika. Bio je na čelu brojidbenog ureda Napretkove zadruge, vjeroučitelj u pučkim školama i upravitelj katoličkog nakladnika Academia Regina Apostolarum. Godine 1932. u Papinskom orijentalnom institutu bavi se kršćanstvom istoka i islamom. Godine 1935. - 1936. vjeroučitelj je u Sarajevu, 1936. - 1939 nadbiskupski tajnik te 1939. - 1940. ravnatelj Nadbiskupske kancelarije i prvi prisjednik Duhovnog stola. Godine 1942. postaje redoviti profesor na Teološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Ljeti 1943. pri hrvatskom predstavništvu pri Svetoj Stolici pomaže Caritas Zagrebačke nadbiskupije i Hrvatski crveni križ radi pomoći pri zbrinjavanju i oslobađanju interniranih i uhićenih Hrvata u Italiji.
Nakon II. svjetskog rata ostaje u Rimu i nastavlja pomagati hrvatskim izbjeglicama pred političkim progonima komunističkih vlasti na području tadašnje Jugoslavije kroz Bratovštinu Sv. Jeronima za pomoć hrvatskim izbjeglicama. Aktivno sudjeluje u hrvatskoj emigraciji. Početkom 1960-ih odlazi u Austriju gdje se povlači iz javnog života pripremajući se za istraživanje i pisanje povijesti poratne sudbine hrvatske vojske i civila NDH ("Bleiburg, križni put, logori"). Godine 1967. vraća se u Jugoslaviju i dalje živi u Sarajevu.

Mjesto (grad/općina):
Sarajevo

Zagreb (ZAGREB)

Rim

Pravni status osobe:
fizička osoba

Vrijeme djelovanja:
1903-1983 g.

Funkcije:
Svećenik, povjesničar, političar.

VIAF osoba:
66588186

Naslov:
Čolak, Nikola

Vrsta osobe:
Osoba

Povijest:
Nikola Čolak (Janjevo, 14.04.1914. - Padova, 23.08.1996.), povjesničar i publicist.
Gimnaziju je pohađao u Prizrenu i Travniku. Diplomirao je filozofiju 1938. na Filozofskom fakultetu u Gallarateu kraj Milana, a 1943. i talijanski i francuski jezik na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, gdje je i apsolvirao povijest i klasičnu filologiju. Presudom Vojnog suda u Zagrebu 1945. osuđen je pod optužbom pokušaja podizanja ustanka protiv komunističkih vlasti na tri godine prisilnog rada, te je iz kaznionice u Lepoglavi pušten 1947. godine. Zapošljava se kao nastavnik i upravitelj u osnovnim i srednjim školama u Zagrebu (1947-50.), Ivanić-Gradu (1950-51.), Glini (1951-52.) i Novom Marofu (1952-54.).

U Historijskom arhivu u Zadru radi 1954-60., odakle kao znanstveni suradnik prelazi u Institut za društvene nauke JAZU u Zadru (1960-65.) i Institut za historiju radničkog pokreta Hrvatske u Zagrebu (1965-66.). Iduće ljeto sudjeluje s Mihajlom Mihajlovim i skupinom intelektualaca u pokretanju časopisa Slobodni glas u Zadru, zbog čega iste godine biva otpušten iz Instituta, te odlazi u emigraciju u Padovu u kojoj ostaje do kraja života. U emigraciji neko vrijeme predaje povijest i filozofiju na privatnom liceju u Padovi i surađuje s ekonomskim fakultetima u Veroni i Italiji. Uključuje se i u rad hrvatske političke emigracije, posebno surađujući s krugom oko Branka Jelića i objavljujući publicističke tekstove u njegovom glasilu Hrvatska država. U Hrvatskom narodnom odboru predstavnik je Hrvata nastanjenih u Italiji.

U znanstvenom se radu Čolak tijekom boravka u Zadru bavio gospodarskom poviješću Dalmacije, posebice Zadra, u srednjem i novom vijeku, s naglaskom na agrarno-proizvodnim odnosima i zemljišnim posjedima u zadarskom distriktu, te ribarstvu, pomorstvu i proizvodnji soli u dalmatinskim obalno-otočnim komunama. Proučavao je i nacionalni i socijalni sastav žiteljstva zadarskog zaleđa, a niz istraživanja posvetio je proučavanju migracija i demografskih kretanja na dalmatinskim otocima i u makarskom primorju u razdoblju mletačko-turskih ratova, te crkvenoj povijesti otoka Hvara. Za vrijeme života u emigraciji Čolak se usmjerio na istraživanje arhivskih fondova u Padovi, Veneciji, Rimu, Anconi i dr. Gradivo koje je sakupio ima iznimnu vrijednost za proučavanje hrvatskog pomorstva kroz prošla stoljeća, te je zasigurno najvrjedniji Čolakov doprinos hrvatskoj historiografiji. Znanstvene radove o hrvatskom pomorstvu utemeljene na gradivu sakupljenom iz talijanskih arhiva objavljivao je u stručnim časopisima Studi veneziani i Archivio veneto. Najznačajnije djelo, zbirka hrvatskih pomorskih regesta u dva sveska (Regesti marittimi Croati I-II), nezaobilazno je vrelo za sve istraživače hrvatskog pomorstva. U Padovi je osnovao Centro di studi storici Croati kao ustanovu za proučavanje hrvatske povijesti. U Padovi je objavio i nekoliko knjiga političkog značaja. Nikola Čolak preminuo je u Padovi 23. kolovoza 1996., te je pokopan na zagrebačkom groblju Mirogoj.

Mjesto (grad/općina):
Zadar

Padova

Trst

Rijeka (RIJEKA)

Dubrovnik

Novi Marof (NOVI MAROF)

Rim

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:
fizička osoba

Vrijeme djelovanja:
1914-1996 g.

Ustroj osobe:
Bavio se gospodarskom poviješću Dalmacije u srednjem i novom vijeku, posebno Zadra, demografskim kretanjima, migracijama, poviješću institucija, hrvatskim narodnim preporodom u Dalmaciji te crkvenom poviješću otoka Hvara.

Funkcije:
Povjesničar i publicist